

Nagy megdöbbenést keltett Amerikában a francia fizetésmegtagadás

Hírek Herriot miniszterelnök visszatéréséről — A szociálisták követelik, hogy újból foglalja el a kormányelnöki széket

Párisból jelentik: „Eltörött a porcellánvázu, össze kell ragasztani!” — mondják a kormány két többségi pártjában, a radikálisok és a szociálisták táborában. A legserényebben Tardieu volt miniszterelnök fáradozik ezen. Az ő kezdeményezésére történt, hogy a radikális párt vezetősége amnesztiát ad annak a tíz radikális képviselőnek, akik a döntő szavazáson Herriot ellen foglaltak állást és emiatt bejelentették kilépésüket. A radikális párt visszafogadja őket, hogy így megnyerje a koalíció számára a szociálistákat.

Leon Blum, a szociálista párt vezére még ennél is tovább megy, amikor a Populaire-ben felszólítja Herriot-t, hogy vállalkozzék ismét a kormányalakításra. Azzal érvel, hogy az ő fenntartásai ugyanazt jelentik, mint amikor a Kamara megtagadta a fizetést.

Föltéve, hogy Franciaország teljesítette volna a fizetést, azonnal megerősödött volna a nacionalista propaganda és követelte volna, hogy Németország tizesse tovább a jóvátételeket.

Ezt minden körülmények között el kellett kerülni — mondja Blum. — A radikális párt eredetileg ellenezte az amerikai adósság törlesztését, csak a pártfegyelm tartotta vissza, hogy eddig nem fordult szembe Herriot-val.

Ha történetesen nem ő lett volna most a miniszterelnök akkor pártjával együtt az amerikai fizetés ellen szavazott volna.

A válság első napján egy lépéssel sem sikerült a kibontakozást előbbre vinni. A sajtó általában úgy vélekedik, hogy

a kormánybuktatás belpolitikai téren semmitéle változást nem fog előidézni,

és a legegyszerűbb megoldás az volna, ha ismét Herriot alakítana kormányt. Általános az a vélemény, hogy Lebrun elnök elsősorban őt fogja ezzel a feladattal megbízni, mert politikai tekintélye nem szenvedett csorbát a tegnapi szavazás által. A volt miniszterelnök környezetéből az hallatszik, hogy egyidőre vissza akar vonulni a közéletből. Ebben az esetben csak az a megoldás kínálkozik, hogy a köztársaság elnöke a mai kormány tagjainak valamelyikét bizza meg a kormányalakítással azok közül a miniszterek közül, akik elleneztek az adósságfizetést, ezek pedig a következők: Paul-Boncour, Daladier, Sarraut, kívülük pedig szóba jöhet Caillaux, Steeg és esetleg Chautemps.

Ökölcspásként hatott a döntés

Herriot tegnap este kábel útján rendelkezett, hogy a washingtoni francia nagykövet keresse fel Stimson külügyi államtitkárt és jelentse ki neki, hogy miután a kamara leszavazta, csupán a folyó ügyek intézésére szorítkozhatik és

nincs abban a helyzetben, hogy folytassa a tárgyalásokat az amerikai kormánnyal a december 15-iki esedékesség körül.

A Petit Parisien new-yorki tudósítója közli lapjával, hogy a francia kamara döntése

ökölcsapásként hatott Amerikában. Nemcsak a nagy amerikai közvélemény, hanem a washingtoni kormánykörök is fel vannak bőszülve Franciaország ellen, amely hosszú időre eljárt az rokonszenvet. Hoover egy meghitt embere így nyilatkozott:

— Most aztán biztosak lehetünk benne, hogy fiaink többé soha sem fognak verekedni Franciaországért.

Olyan nagy a felháborodás a franciák ellen, hogy

komoly gazdasági tényezők megtorlást sürgetnek.

Azt követelik, hogy a kormány tegyen korlátozó intézkedéseket a francia árucikk behozatala ellen és adjon ki általános tilalmat, hogy amerikai turisták kerüljék el Franciaországot. Annvi bizonyos, hogy a francia döntésnek politikai téren

komoly következményei lesznek.

Érzi ezt a francia közvélemény és az „Ex-

Súlyos következményei lehetnek a nemfizetésnek

Párisból jelentik: Az Amerikával szemben teljesítendő fizetés elhalasztásával kapcsolatban a Havas Iroda a következőket jelenti Washingtonból:

Az amerikai kormány egyelőre nem tesz majd mást, mint hogy tudomásul veszi a fizetések Franciaország részéről történt elhalasztását, de nem fog különleges rendszabályokat alkalmazni.

Románia nagy fizetési engedményeket kap

A külföldi tárgyalások kedvező eredményei

Bucurestiből jelentik: Roger Auboin december 22-ig marad Bucurestiben, ahonnan Párisba utazik, hogy résztvegyen azokon a tárgyalásokon, amelyek külföldi adósságaink amortizációjának felfüggesztése tárgyában indulnak meg. Ezek a tárgyalásokon résztvesz Lugojeanu kereskedelemügyi miniszter, valamint Stanescu és Saucanu is. A román delegáció holnap hagyja el a fővárost. Lugojeanu kereskedelemügyi miniszter először Genfben utazik, míg a delegáció többi tagjai egyenesen Párisba veszik útjukat. A román megbízottak pontos instrukciókat kaptak a Párisban meginduló tárgyalásokra vonatkozólag. Abban az esetben, ha a genfi pénzügyi bizottság elfogadja a román álláspontot, akkor ez az ország költségvetésében évi 2800—3000 millió lej megtakarítást jelentene. Románia a Rist-jelentés alapján ki-

celsior“ azzal iparkodik az amerikai ellenszenvet enyhíteni, hogy a francia Kamara tulajdonképpen nem tagadta meg az amerikai adósság törlesztését, csak el akarta halasztani addig, míg a nemzetközi tárgyalás útján megtörténik a háborus tartozások végleges rendezése. A francia néphangulat azonban nem ilyen óvatos: az ucca — még pedig nemcsak az „Action Française“ által felbujtatott tömeg — Amerikaelenes, Párisban és Nizzában ismét tüntettek az amerikai „kapzsiság“ ellen,

gyűléseket tartottak, amelyeken elhatározták, hogy meg kell változtatni az uccák és terek neveit, melyek Amerikára emlékeztetnek. Nagy tüntető tömeg vonult végig az Avenue Wilsonon s azt hirdette, hogy ezt a szép utat ezentul Avenue Mangin-nek fogják hívni, a nizzai Place Wilsonot pedig elnevezték Gallieni tábornokról.

Ki lesz Herriot utóda?

Lebrun francia köztársasági elnök ma dél előtt magához kérte Herriot-t a lemondott miniszterelnököt és felajánlotta neki a kormányalakításra szóló megbízást. Herriot a megbízást nem fogadta el.

A legújabb hírek szerint Chautemps kap megbízást a kabinetalakításra. Chautemps a lemondott Herriot-kormány belügyminisztere volt, aki az előbbi francia kormányválság idején eredménytelenül kísérletezett kabinetalakítással. Chautemps ideiglenesen elvállalta a megbízást azzal, hogy végleges választ pénteken délután fog adni az elnöknek.

Az amerikai kormány és a politikai körök fel vannak háborodva és sértve érzik magukat Franciaország fizetésének elhalasztása miatt, aminek súlyos következményei lehetnek, mert az elhalasztás meghüsitja a világ gazdasági helyzetének rendezését és hosszú időre lehetetlenné teszi, hogy Franciaországgal az adósságokról és valószínűleg más kérdésekről is tárgyalásokat folytassanak.

vánja a megegyezést, de a Népszövetség tülzása menő ellenőrzését nem fogadja el. Mindenekelőtt az a fontos, hogy a Népszövetséggel létrejőjön a megegyezés, mert mindaddig, amíg ez meg nem történik, a párisi tárgyalások csak illuzórikusoknak tekinthetők.

Párisból jelentik: Párisban bizottság alakul Pierre Taixtinger képviselő elnöke alatt, a melynek az a célja, hogy a Franciaország és Románia közti viszonyt kimélyítse. A bizottság mindenekelőtt a gazdasági kapcsolatokat akarja szorosabbra fűzni, ugyanakkor az olyan előadások és utazások révén a két ország közötti társadalmi érintkezést is ki akarja szélesíteni. Végül pedig a bizottság tevékenysége a két ország politikai együttműködésének célját is szolgálja kívánja.

Hat magyar bírót választott Aradmegye lakossága

Az aradi magyarpartii-kormánypartii lista 771 községtanácsli mandátumot és 103 bíró-helyet nyert a lezárult községi választásokon. — Fazekasvarsádon önálló magyarpartii lista győzött. — Kuvin győzött Gyorok felett

Választási érdekességek a megyei alkotmányos küzdelemből

A megyei községi tanácsválasztások az egész ország területén csütörtökön este nyolc órakor befejezést nyertek. A belügyminisztérium hivatalos kimutatása az országos eredmény kialakulásáról a következő:

Kormánypartii: 741.898 szavazat, 24.823 mandátum.

Duca-partii: 199.941 szavazat, 5630 mandátum.
Brañianu György partija: 47.706 szavazat, 1180 mandátum.

Goga-partii: 14.952 szavazat, 317 mandátum.
Lupu-partii: 6008 szavazat, 155 mandátum.
Cuza-partii: 10.528 szavazat, 258 mandátum.
Szociáldemokrata partii: 1810 szavazat, 22 mandátum.

Kommunisták: 237 szavazat, 7 mandátum.
Különböző pártok: 100.486 szavazat, 2504 mandátum.

Magyar partii: 6282 szavazat, 384 mandátum.
Zsidó partii: 505 szavazat, 12 mandátum.
Német partii: 1829 szavazat, 75 mandátum.
Argetoianu partija: 5738 szavazat, 230 mandátum.

Kormánypartii disszidensek: 31.037 szavazat, 779 mandátum.

Aradmegyében csütörtökön éjjel fél két órára érkeztek be a járásokból a végső eredmények Lázár Ágoston dr. megyei prefektushoz. Az Aradi Közlöny munkatársa illetékes helyen az alábbi hivatalos információt kapta a megyei községi választások eredményéről:

Aradmegyében a községi tanácsosok választásán 12 párt listája, a bíróválasztáson nyolc párt listája indult alkotmányos küzdelemben. A községtanácsosok választásán leadtak 25.148 érvényes szavazatot, amelyek a 12 párt között az alábbiak szerint oszlottak meg:

Nemzeti-parasztpárt—Magyarpartii egyezményes listája kapott 19.967 szavazatot, tehát 771 mandátumot.

Liberális-Duca-partii kapott 5527 szavazatot, tehát 109 mandátumot.

Liberális-georgista-partii kapott 588 szavazatot, tehát 14 mandátumot.

Goga-partii kapott 669 szavazatot, tehát 24 mandátumot.

Iorga-partii kapott 94 szavazatot, tehát 3 mandátumot.

Gazdák-partija kapott 400 szavazatot, tehát 12 mandátumot.

Német-partii kapott 233 szavazatot, tehát 12 mandátumot.

Pártonkivüli lista kapott 1312 szavazatot, tehát 35 mandátumot.

Averescu partija kapott 221 szavazatot, nem kaptak egy mandátumot sem.

Munkásblokk kapott 277 szavazatot, nem kaptak egy mandátumot sem.

Szociáldemokraták kaptak 65 szavazatot, nem kaptak egy mandátumot sem.

Érdekes, hogy az egyezményes kormánypartii—magyarpartii megyei lista ellenére,

Fazekasvarsádon külön listával indult a küzdelemben az aradmegyei magyarpartii fazekasvarsándi altagozata.

Ez a lista Fazekasvarsádon 783 szavazatot kapott, 16 mandátumot biztosítva a magyarpartii számára.

A bíróválasztáson nyolc lista vett részt a választási harcban, amelyek között az eredmény az alábbi kimutatás szerint oszlott meg:

Leadtak összesen 32.437 érvényes szavazatot, amely közül az egyezményes lista 21.084 szavazatot kapott, tehát 103 bíróhelyet nyert.

A liberális-Duca-partii lista kapott 6845 szavazatot, tehát 6 bíróhelyet nyert.

A liberális-georgista lista kapott 416 szavazatot, tehát 1 bíróhelyet nyert.

Goga-partii kapott 460 szavazatot, tehát 2 bíróhelyet nyert.

Önálló magyarpartii lista kapott 513 szavazatot, tehát 3 bíróhelyet nyert.

Pártonkivüliek kaptak 1879 szavazatot, tehát 3 bíróhelyet nyertek.

Gazdák partija kapott 1208 szavazatot, tehát 3 bíróhelyet nyert.

Lupu-partii kapott 252 szavazatot, tehát 1 bíróhelyet nyert.

Ugy az egyezményes listával, mint az önálló magyarpartii listán

összesen hat magyarpartii bíró került az aradmegyei községtanácsok élére.

A hat község, melynek magyar bírója lesz, a következők:

Bélzerénden: bíró Must Lajos.

Szederháton: bíró Bedő József.

Kisperegen: bíró Sipos Ferenc.

Varjason: bíró Szabó Lajos.

Fazekasvarsádon: bíró Barta Mihály.

Szentannán: bíró Kramer István.

Külön érdekessége volt a most lezajlott megyei községi választásnak az a körülmény, hogy az egyesített új gyorok-cuvini közigazgatási kerület ez alkalommal először választott bírót és községtanácsosokat. Tudósítónk jelentése szerint Gyorok község lakossága két listával indult a küzdelemben: Fair Nicolae és Ostoia Dumitru listavezetőkkel. A cuviniak egyezményes listát állítottak össze, Bradin Dimitriével az élén. Az újonnan választott közös tanácsba 462 szavazattal 10 kuvini lakos, 203 szavazattal pedig 4 gyoroki lakos jutott be. A bírói széket a cuviniak jelöltje, Bradin Dimitrie nyerte el, míg Gyorokról Fair Nicolae, Kop Gyula, Mihuta György és Mucsi Ferenc kerültek be az új tanácsba.

Hölgybizottság gyűjt az aradi munkanélkülieknek

A segélybizottság fontos határozatai. -- Élelmiszereket oszt ki a város a nyomorgók között

Arad, december 15. A munkanélküliek segélyező-bizottsága ma délután ülést tartott, amelyen a segélyezés módjait beszélték meg. Dr. Cucu Vazul városi főorvos ismerteti a helyzetet, amely a tavalyinál sokkal súlyosabb. A viszonyok következtében a segélyezési akció az idén jóval kisebb eredményt tud felmutatni, míg a segélyre szorulóak száma nagyobb, mint tavaly volt. Az idei költségvetésbe felvett segélyezési alapról az árvíz alkalmával egy részt ki kellett hasítani a tavasszal, az őszi akció folyamán szétküldött felhívásokra a kereskedők és vállalatok részéről még alig érkezett válasz, a mozik közönsége is megcsappant, így az innen eredő összegek is kisebbek lettek. A jelenleg rendelkezésükre álló összeg 300.000 lejt tesz ki. Ezzel szemben a jelentkezések még folynak, naponként negyvenötven munkanélkülit vesznek fel a listába. Arra kéri a bizottság tagjait, hogy határozzák el, milyen módon és formában juttatják a segélyt az erre illetékesekhez. A maga részéről azt az indítványt terjeszti elő, hogy élelmiszereket vásároljanak és azokat osszák szét a munkanélküliek között. Burgonyát, babot, zsirt és tekintettel arra, hogy a buzaliszt az idén drága, kukarica-lisztet szerezzenek be.

Strengar-Demian Sava a munkások nevében éles szavakkal bírálta a városvezetőség munkáját és szembeállította a tavalyi segélyezési akció eredményeit az ideivel.

Alhadirokkant-egyesületet lepleztek le Brassóban

A csalo elnököt aki sok pénzt gyűjtött, letartóztatták

Brassóból jelentik: Románia genfi követe a napokban értesítette a külügyminisztériumot, hogy Genfben egy nemzetközi hadirokkant-szervezet működik, melynek állítólag Brassóban is van fiókja. A követ érdeklődött, hogy tudnak-e annak létezéséről. Ekkor kiderült, hogy valóban létezik a szervezet, de erről sem a bucuresti-i népjóléti minisztérium, sem a hadirokkantak központja, sem a brassói hatóságok nem tudnak. Rájöttek arra, hogy a szervezet vezetője Kaiser János, aki ezelőtt IOV vezetője volt, de miután kiderült róla, hogy alrokkant és különböző visszaéléseket követett el, a fiókot feloszlatták. Ekkor valahogy kapcsolatba került a genfi szervezettel s megalakítva a brassói fiókot, tagokat gyűjtött, díjakat inkasszált és a különböző hatóságoktól is nagy összegeket vett fel. Kaisert előállították a rendőrségre, ahol letartóztatták.

Előkelő budapestiek családi drámája

A rokkant százados megölte a feleségét, azután öngyilkos lett

Budapesten és a szomszédos Pestújhelyen ma két megrendítő, véres esemény történt. Budapesten, a Röpentyü-ucca 26. szám alatti házban, Keszler Mór nyugalmas rokkant százados Frommer-pisztollyal halántékán lőtte feleségét, majd önmagával végzett. Mindketten meghaltak. Bucsu levelet nem hagytak hátra. A rokonok és szomszédok elbeszélése szerint, a rokkant kapitány nyomora miatt követte el tettét.

A másik öngyilkosság Pestújhelyen történt. Turay Kálmán 34 esztendő miniszteri főtisztviselő főbevette magát. Bucsu leveleiben azt kéri, hogy ne kuttassák tettének okát. Tudni vélik azonban, hogy a feleségével nem egyezett és ezért kereste a halált.

Azt javasolja, hogy a bizottság hölgytagjai a városi tanács egy tagjával járják végig a nagy vállalatokat és a kereskedőket adományok gyűjtése céljából. A javaslatot a bizottság elfogadta.

Magurean Sándor, a Magánalkalmazottak Egyesületének képviselője kéri a bizottságot, hogy a segélyezést minél előbb kezdje meg, mert a szükség igen nagy. Dr. Cucu és dr. Pop kijelentésére, hogy tud vannak terhelve munkával és az ügyek gyorsabb vitelére nem képesek, Rozván Titus, a magántisztviselők megbízottja azt indítványozza, hogy az iroda személyzetét bővítsék ki néhány munkanélküli tisztviselővel, akik csekély díjazásért elvégeznék a segélyezés adminisztratív munkáját. Az indítványhoz mindenki hozzájárult és elhatározták, hogy tíz emberrel szaporítják a munkanélküliek irodájának személyzetét.

Elhatározták, hogy a rendelkezésre álló pénzből öt vagon burgonyát, két vagon babot, egy vagon buza-, egy vagon kukorica-lisztet, azonkívül zsirt és szalonddét vásárolnak és karácsony előtt kiosztják a munkanélkülieknek.

Remélhetőleg a gyűjtés az idén is eredménnyel fog járni és habár az akció az ősszel kissé későn indult meg, a város lakosai nem fognak elzárkózni attól, hogy a nélkülözök nyomorán tehetségükhöz mérten könnyítsenek.

„Senki sem kívánja, hogy beszéljen!”

mondta Pop C. István az újabb botrányokat előidéző Cuza-nak

A professzor a békeszerződéseket, a Népszövetséget és Franciaországot is támadta. — Az egész képviselőház felzudult Cuza ellen

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén Réti Imre, a Magyar Gazdasági Blokk képviselője, azt kérte a hadügyminisztertől, engedje el azok büntetését, akik elmulasztották a szokásos katonai jelentkezést. Ezután a legelő-törvényről beszélt, amely tönkreteszi az erdőtermelőket.

Ezután Cuza sietett a szöszékre és folytatta tegnap megkezdett beszédét a felirati vitáról. Rátért a külföldi adósságok kérdésére és kijelentette, hogy azok fizetését haladék nélkül be kell szüntetni. Külpolitikai tekintetben szerinte három agyrém létezik: az egyik a szerződés, a másik a Népszövetség, míg a harmadik a leszerelés kérdése.

Pop C. István: Kérem, fejezze már be különben is lejárt azt Ön számára engedélyezett beszéd-idő.

Aki mindent agyrémnek tart

Cuza: Mussolini kijelentette, hogy igenis van revízió. Mit jelent ez? Semmi mást, mint azt, hogy a szerződések nem érnek semmit. A Népszövetség is hasonló agyrém. Amikor 1921-ben Take Jonescu bejelentette itt a parlamentben, hogy a Népszövetség megalakult, én már akkor megmondtam, hogy ezt a zsidók csinálták. — Egy hang: Husz évvel ezelőtt Nagy-Románia is csak ábránd volt és mégis megvalósult. — Cuza: A leszerelés szintén hasonló agyrém. Mi szereljük le, hogy azután elleneink felfegyverkezve megtámadhassanak. Tudom, hogy Magyarországnak ez kellemes volna, de mindezt nem vagyunk halandók megtenni Willer ur!

Willer: Miért mondja ezt nekem? Én román állampolgár vagyok! — Cuza: Ezután a kommunistákról beszélt. — Pop C. István:

Németországban nincs adóemelés

„Fakéssel is megelégszik a német hadsereg, ha a többi államok sem fegyverkeznek”. Az új német kancellár rádión mondott köszönetet Mussolininek — „Munkát teremteni” — ez legyen a jelszó

Berlinből jelentik: Schleicher kancellár este 8 órakor a német rádióban megtartotta programbeszédét. A kancellár beszédét azzal a kérelemmel kezdte, hogy a német nép ne katonát tekintsen benne, hanem valamennyi nép-reteg pártatlan gondozóját, aki nem karddal, hanem a béke olajágával a kezében jön. — Munkát teremteni! — mondta Schleicher. — A meglevő javakat jó karba kell helyezni és a termelést minden erővel fokozni, hogy minél több kereseti alkalom álljon rendelkezésére a dolgozni kívánóknak. A pénznek legfontosabb kivatása ma az, hogy a munka finanszírozására fordíttassék. A kormány olyan megoldást talált, amely kizárja az inflációt, nem hoz be új adókat és nem csökkenti a személyzeti kiadásokat.

— Ami a leszerelés kérdését illeti, Németország hajlandó a birodalmi hadsereget fakéssel és papírpajzsokkal felszerelni, ha a szomszédok is hajlandók ugyanerre. Végül köszönetet mond Mussolininek, aki a legmelegebben támogatja Németországot az egyenjogúság kérdésében.

Néma gyerekek anyja sem érti szavát, megdöbt, mert szó nélkül is olcsón vehet KALAPOT

Manea-nál

Minden itt élő kisebbség támogatja az országot. Ha vannak is a zsidók között kommunisták, nem lehet általánosítani. — Cuza: Bessarabia is nyüzög ezektől a kommunista fészkektől. — Dr. Fischer: Alias hazugság! — Cuza: Ki volt az? — Landau: Akár ki volt, igazat mondott!

Cuza az Unversulból olvas fel. — Pop C. István, Cuza-t leintve, így szól: Ön már több, mint három órája beszél, legalább most ne olvasson itt nekünk újságcsikkeket!

Cuza tovább olvassa az Unversul cikkét, mire Misu Weissmann közbekiált:

— Ezer és ezer román kommunista nevet oivashatnék fel! (Cuza zavartalanul tovább olvas, majd befejezi olvasását, mire egy hang felszólal: Most olvassa fel a lótolvajok listáját! (Ezzel Cuza volt szenátorára céloztak, akit ilyen büncselekmény miatt kizártak a parlamentből.) Nagy derűtség közepette folytatja Cuza beszédét. A francia-orosz meg nem támadási szerződéssel foglalkozva kijelenti, hogy Leon Blum és De Monzie „zsidó” képviselők okozták, hogy a franciák megkötötték az oroszokkal a nonaggression-szerződést. — Marton Ernő: De hiszen De Monzie nem is zsidó! — Cuza: ezután kitért arra, hogy Titulescu maga is elismerte azt, hogy a franciák és lengyelek nem tulajdonítanak fontosságot annak, hogy Románia megkötje az orosz-román egyezményt, vagy sem. — Gafencu: Ez a szerződés veszedelmet jelent Romániára nézve, egyébként már Bratianu Ionel is alá akarta írni, de meg gondolta a jogot. — Cuza: Elég biztosíték a Kellogg-paktum Románia részére, azonban Franciaország nem törődik mással, mint saját fegyvertársainak érdekeivel. — A franciák ellátják Oroszországot gyilkos fegyverekkel, amelyeket majd ellenünk fordítanak! (Nagy zaj. — Gafencu: Vannak erre bizonyítékai? — Cuza: Valahol olvastam! (Nagy derűtség.) — Victor Eftimiu: Mindig a franciák mellett voltunk és leszünk! — Cuza: Hallgasson maga szabaddkőműves! — Buteanu: Cuza ur, ön azt állítja, hogy nemzeti alapon álló elveket hirdet. Nem tudja hát, hogy Franciaországnak köszönhetünk mindent? — Cuza: Csak magunknak köszönhetünk mindent! — Ismét a zsidók ellen izgatott, amire Marton ismét a zsidók ellen izgatott, amire Marton

ismét a zsidók ellen izgatott, amire Marton

London borzalmas sorsa a legközelebbi háboruban

Anglia tizenkét részletben fizeti hadiadósságait

Londonból jelentik: Mark Kerr tenger-nagy, aki a világháborúban az angol légi had-erő vezérkari főnöke volt, nyilatkozatában borzalmas színekkel ecseteli London sorsát a legközelebbi háborúban. A legközelebbi háború szerinte koncentrikus légi támadásokkal kezdődik. Az ellenség először óriásbombákkal kiszámíthatatlan rombolást végez, ezt gázbombatámadás követi, végül megsemmisítő hatású maró sav zápora fejezi be a pusztítás munkáját. E savat nemrég fedezte fel és tökéletesítette az egyik nagy és jelenleg még barátságos idegen hatalom hadianyagipara. A nyilatkozat politikai indokokra hivatkozva elhallgatja a „barátságos nagyhatalom” nevét.

Az angol kincstári hivatal ma utasította a Bank of Englandot, hogy 29 és félmillió font értékű aranyat utaljon át Amerikába unciánként 125 shiling 6 penny árfolyam alapul vétele mellett. Az angol kormány pedig jegyzéket küldött az Egyesült-Államok kormányának és abban közli, hogy utasította bankárait a december 15-én esedékes fizetések teljesítésére. A new-yorki Federal Reserve Bank már értesítette is az amerikai kincstári hivatalt, hogy az

MUZSAY-nál
Arad, a színházzal szemben
bőr kabátok, téli kabátok
legolcsóbban.
Minden darab saját készítmény.

Ernő közbeszólt: Elnök ur, ez az ember itt pogromra uszít! — Weissmann kijelenti ezután, hogy az oroszokkal szemben bármikor, háboru esetén a romániai zsidóság megállja majd a helyét. — Marton Ernő követeli, hogy Cuza utasítsák rendre sértő kijelentésért. — Dr. Lupu: Elnök ur, ez nem mehet így tovább! Cuza, aki nem normális, egy millió népet sértetett itt ilyen hangon! (Nagy zaj, mire a cuzisták most a Lupu-pártiakkal tűznek össze. A veszekedésnek Pop C. István erélyes hangja vet véget.)

Az elnök erélyes fellépése Cuza ellen

Pop C. István: Cuza ur, követelm, hogy fejezze be végre beszédét! (Nagy taps.) — Cuza erre hosszas fejtegetésbe kezd, amelynek magva az, hogy Romániának nagy közép-európai szövetséget kellene alakítania és pedig Németország, Ausztria, Csehszlovákia, Jugoszlávia és Magyarország részvételével. A magyar képviselők felé: Ehez maguknak kell egyengetniük az utat! Magyarország számára meg akarjuk nyitni az utat a tenger felé, de akkor le kell mondaniok örökre Erdélyről! — Gafencu (volt külügyi államtitkár): Azt hiszem, az összes pártok nevében kijelenthetem, hogy Románia teljes bizalommal viseltetik szövetségesei iránt és ugy Franciaországgal, mint Lengyelországgal, valamint a kisantanttal szemben minél szorosabb baráti kapcsolatokat akar teremteni. Éppen ezért Cuza ur szavai mélyen sértettek bennünket és azokat a lehátározottabban visszautasítjuk! (Gafencu volt külügyi államtitkár szavait hosszantartó éljenzés és nagy taps követte, amelyben az összes pártok résztvettek.) — Cuza tovább akart ezután beszélni, de a Kamara nagy zajjal utasította vissza kísérletét. — Pop C. István: Nem kívánja senki, hogy folytassa beszédét! — Cuza: Akár kívánja, akár nem, én magam folytatni kívánom! — Egy többségi: Menjen haza és mondja el a fiának! — Cuza: Ismétlem, ki kell irtani a zsidókat! — Ezután külpolitikai fejtegetéseit folytatja, majd végre párthíveinek tapsaitól kisérvé elhagyja a szónoki emelvényt. Cuza három és félórás beszéde után Voiceanu lupista szólt hozzá a felirati vitához.

angol kormány a tartozások december 15-ikén esedékes törlesztését 12 részletben fogja a tengeren tülra átszállítani, mert más módon a kölcsönök biztosítására egyik biztosító intézet sem vállalkozott volna. Az angol kincstár az Amerikának kiutalt aranyrudak értékének megfelelő kincstári váltókat helyezett az angol banknál letétbe. A fontsterling new-yorki árfolyama a fizetések hírére majdnem egy teljes ponttal 29 háromnegyedre emelkedett.

CORSO-MOZGÓ

Ma 5, 7¼ és 9¼ órakor
Nem lehet jelzőket találni hozzá olyan szép!
Nem lehet eleget nézni olyan jó!
Minden eddigi közül magasán kiemelkedik!
BOLVÁRY GÉZA új slágeroperettje!

Egy dal, egy csók, egy leány!

EGGERTH MARTA, GUSTAV FRÖHLICH,
HALMAY TIBOR, FRITZ GRÜNBAUM,
GRETL THEIMER.

SEGITSÉN AZ IFJUSÁG...!

Hol végződik az ifjukur?

Erdekes levél az Aradi Közlönyhöz

Közéleti férfiak, közgazdasági szaktekin-télyek adtak véleményt az Aradi Közlöny karácsonyra hirdetett „Segítsen a fiatalság” pályázatának célkitűzéseiről. Az eddig megjelent nyilatkozatok helyeselték céljainkat és fiatalos lelkesedéssel álltak mellénk.

Pályázatunk határidejét — mint ismeretes — december hó 20-án, kedden déli 12 órára tüztük ki. A felvetett két kérdés:

I. Milyennek látja, hogyan itéli meg a gazdasági válságot?

II. Hogyan képzei el a válság kibontakozását, a krízis végét?

Ezekre kérünk írásbafoglalt, praktikus, tömör választ. Most már valóban az ifjúságon a sor, hogy sorompóba lépjen és megmutassa, hogy a pályázatunk eredménye iránt megnyilatkozó várakozás megérdemelten előzte meg az új szempontok és új meglátások várható bátor felvonulását.

A mai napon egyébként „Segítsen az ifjúság”-pályázatunkkal kapcsolatosan egy levelet hozott címünkre a posta, amelynek közlését azokra való tekintettel, akik egyre fokozódó érdeklődéssel viseltetnek pályázatunk iránt, kívánatosnak tartjuk. Ezért bizonyára nem veszi rossz néven tőlünk a levél írója, ha nevének megnevezése nélkül, az alábbiakban adjuk közlé sorait:

Helységnev., 1932. december hó 12.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! Mint az Aradi Közlöny hűséges olvasója, engem is megragadott az Önök által felvetett gondolat, amely az ifjúságot, a fiatal generációkat akarja megszólaltatni a mai súlyos gazdasági életproblémáinkkal kapcsolatosan. Családunk több évtizedes előzetője az Aradi Közlönynek, ezért családias őszinteséggel fordulok Önökhöz azzal a kérdéssel: Csakis a harminc éven aluli szerzőktől fogadják el a pályázatokat...? Bevallom őszintén, — amit bizonyára már Ön is sejt — hogy magam is arra gondolok, hogy két kérdésükre vonatkozó gondolataimat megkíséreljem papírra vetni, mert hiszen engem is éppugy foglalkoztatnak ezek a kérdések, mint az ugynevezett szaktudósokat, nagyszakállu közgazdasági tekintélyeket. Igen ám, de bizony már elmúltam harminc éves, ha még kétszer tizenkét hónappal nem is léptem át, — amint Önök jrták — „a három XXX korhatárának sővényét...” Kérem, sziveskedjenek egy rő-

Beperelték Péchy Erzsit és a férjét 8000 márka tartozásért

A zálogba adott ékszerek. — Schäffer híres artista panasza.

Budapestről jelentik: A főkapitányságra ma feltűnő feljelentés érkezett. Schäffer Szilveszter, a Berlinben élő hírneves artista, aki két évvel ezelőtt Aradon is járt, család címen följelentette Péchy Erzsit primadonnát és férjét, báró Gariboldi Leót. Schäffer Szilveszter a vádját arra alapítja, hogy már hosszabb ideje 8000 márkát adott kölcsön a művésznőnek és férjének, akik úgy szerepeltek előtte, mint vagyonos emberek. A pénzt nem kapta vissza és csak nagy fenyegetések árán tudta elérni, hogy Péchy Erzsinek Rómában letétbe helyezett ékszereit ő vehette át. Így követelésének értéke 5000 márkára csökkent. Ezt az összeget azonban mind a mai napig képtelen behajtani. Azt hiszi, hogy Péchy Erzsit és férjét megtevesztették. A rendőrség a kihallgatásokat már ma megkezdte, de remény van a békés kiegyezésre. A báró ugyanis ígéretet tett, hogy az ügyet rendezi. A kihallgatások döntik el, hogy egyszerű polgári követelésről van-e szó, vagy bűnvádi alapja van a följelentésnek.

vidke „Szerkesztői üzenet”-ben értesíteni, nevem kezdőbetűi alatt, hogy résztvehetek-e én is a pályázaton...? Ugy hiszem — és ebben azt hiszem, Önök is egyetértenek velem — hogy az az egy-két év, amellyel túlléptük jónéhányan azt a korhatárt, amelyet Önök mintegy az ifjúság korhatárának szabtak meg, még nem jelentheti azt, hogy mi már az „öregekhez” tartozunk, sőt...! Lekötelező, szives válaszuk reményében maradtam őszinte nagybecsüléssel tisztelő híve: (Aláírás.)

Készséggel teszünk eleget a kérésnek, hogy választ adjunk az önként felvetődő problémára. Nem fogjuk senkinek a születési bizonyítványát követelni pályázatunk résztvevői közül. Ezuton is megnyugtathatjuk tehát mindazokat, akiket hasonló kérdések foglalkoztatnak, hogy eredeti, ügyes, praktikus ötletekkel, tervezetekkel lépjenek ki a nagy nyilvánosság elé, amelyekben benne lóg az ifjúság bátor lendülete: ha a pályamunkában megtaláljuk a kezdeményezések friss erejét, a tervek felépítésének fiatalos lendületét, nem firtatjuk, hány héttel, vagy hónappal mult el harminc éves a kitűnő pályamunka szerzője. Tehát: tessék pályázni, a munka önmagáért beszél!

A. SÁMSON

uri szabóságában

4168

Arad, v. Salacz-ucca 1., a kolozsvári Sámson által szabva mérsékelt árak mellett készülnék a legutolsó divaszorinti ruhák. Szövet újdonságokban nagy választék. Frakk és szmokingok modern szabása

Sok leszállítás történt az aradi házadókiivetés első napján

A bizottságok előtt felvonult a szenvedők tömege

Bizottságok járták be ma egész nap Aradváros egyes uccáit három komoly ur kopogtatott be a házakba, ahol a szituációhoz alkalmazkodva, keserű panaszokkal fogadták őket. Ma reggel kezdték meg a munkájukat a házadót kiivető bizottságok, amelyek a város külső területeit szállták meg elsőnek és úgy haladnak a kidolgozott program szerint a belváros felé. Mindegyik bizottságban három tag dolgozik és ma reggel óta az a három ur egyebet sem hallhat mindenütt, csak panaszt és — újra panaszt.

— Szivesen fizetnénk adót, ha birnánk. Hat lakásból egyet tudtunk kiadni, öt üresen áll, — mondta némelyik háztulajdonos.

Más helyen ugyanez a téma, másik variációban. Munkanélküliek nyugdíjasok háztulajdonosai lemondóan panaszoják el, hogy hónapokon keresztül nem látnak házbért.

— Tíz nyugdíjas lakóm van, aki hat hónapi illetményt követel az államtól. Fél évvel tartoznak és azt mondják: intézzük el az állammal, hogy a hátralékukat betudják adóba.

A bizottsági tagok mindenütt udvariasan, figyelmesen hallgatták meg a panaszokat. A külön kéréseket természetesen nem vállalták, de annyit megtettek, hogy ott, ahol csak lehetséges volt, mérsékelt adót vetettek ki. Általában az összes Aradon dolgozó bizottságok magatartása ma megnyugvást keltett a súlyos helyzetben lévő háztulajdonosok körében. A bizottsági tagok alaposan vizsgálták felül a helyzetet, utánanéztek annak: mennyi üres lakás áll a házban, mióta állanak üresen, kik a nemfizető lakók és miért nem tudnak fizetni, szóval mindazokat a körülményeket, amelyek ma olyan súlyossá teszik a háztulaj-

Egy nyugdíjas tábornok tragikus halála Aradon

Látogatóba jött a leányához és váratlanul elhunyt. Holttestét katonai pompával hazaszállították

Mihaileanu György áliajánosan ismert aradi ügyvéd apósa, Stere Palade nyugalmazott tábornok költözött el az elmúlt éjszaka az élők sorából. A 74 éves nyugalmazott tábornok, akinek családja Focsaniban lakik, két héttel ezelőtt érkezett Aradra, leánya látogatására. Az idős férfi az utóbbi hónapokban gyöngéledett és ezért hozzátartozói nem akarták az utazás fáradalmainak kitenni, ő azonban ragaszkodott ahhoz, hogy Aradon lakó leányát meglátogassa. A tábornok néhány nappal ide-érkezése után ágyba került és az orvosok lelkiismeretes kezelése ellenére tegnap éjszaka 1 órakor kiszenvedett. Stere Palade a focsani-i tüzérezredben végzett katonai szolgálatot. Tizennégy évvel ezelőtt, mint tábornok vonult nyugalomba és azóta teljesen visszavonultan élt. Aradon lakó leányát rendkívül szerette és magas kora ellenére minden hónapban egyszer meglátogatta.

Az elhunyt nyugalmazott tábornok földi maradványait a család ma éjjel a bucaresti-i gyorsal szállította el Focsaniba. Az Acsev-palotából történt elszállítás nagy katonai pompával ment végbe. Az esti órákban Lungu őrnagy vezetésével a 93. gyalogezrednek egy százada, a Rosiori lovasezred egy eskadronja és az aradi tüzér-osztály egy ítege vonult ki a gyászházhoz, hogy a végtisztesség megadásaként az állomásig kísérik elhunyt felettesüket. A koszorúkkal elhalmozott érckoporsót este fél 8 órakor vitték ki a halottasházból és a katonazenekar gyászindulójá közben helyezték rá a nyolc ló által vontatott ágyutalpra. A gyászmenet ezután megindult a pályaudvar felé, ahonnan az éjszakai gyorsvonattal vitték szülővárosa felé Stere Palade tábornok holttestemét.

donosok és lakók helyzetét és ehhez mértén vetették ki az adókat. Egyetlen esetben sem történt emelés a mai első napon, de annál több helyen szállították le a házadókat.

Lassan haladt előre a munka, amely a ké-ső esti órákig tartott. Egy-egy bizottság mind-össze 25—30 házat tudott elvégezni, mert mindegyik alapos munkát akart végezni és lehetőleg orvosolni a panaszokat. Rendesen fizető lakókat adományozni természetesen egyik háztulajdonosnak sem tudtak, de annyit megtettek nekik, hogy adójukat leszállították.

Román határőrök és bolgár komitácsik tüzharca

Bucurestiből jelentik: December 13-ikéről 14-ikére virradó éjjel tizenegy órakor nyolc bolgár komitácsit megtámadta a huszonhatos számú őrház. A román granicsárok és a bolgár komitácsik között tüzharc keletkezett, amelynek során egy Oilita Matei nevű román katona megsebesült. A bolgárok közül is többen könnyebb sebesüléseket szenvedtek, úgy, hogy kénytelenek voltak visszavonulni.

Rádió,
Csillár,
Villanyszerelés
legolcsóbban
Varga Testvéreké,
Str. Alexandri 1. 4169

Nem kell pénzt adjon karácsonyi ajándéokra,

ingyen kap ajándékot minden vevő, ha harisnya, svetter, trió és kötött-aru szükségleteit a legolcsóbb áron

GOLYA áruháznál
Arad, Str. Metianu 1. alatt szerzi be

H I R E K

„Óriási rádiófelfedezések küszöbén állunk“

Londonból jelentik: Az angol radiológiai kongresszuson érdekes kísérletekről számolt be F. L. Hopwood, a kongresszus elnöke. Elmondta, hogy lehet már rádióval főzni. Igen érdekes jelenséget tapasztaltak a rádióhullámokkal való tojásfőzésnél. A hullámok kellő irányítása mellett el lehet érni, hogy a tojás fehérje megfőjön, a sárgája pedig nyers maradjon, vagy megfordítva. Ezután filmen bemutatta, hogy milyen eredményeket lehet hanghullámokkal elérni. A hanghullámok ürt okoznak a vízben. Kellő erejű hanghullámokkal meg lehet olvasztani a viaszkot. Egy-egy erős hanghullám öt másodperc alatt megöl egy halat.

— Óriási felfedezések küszöbén állunk — fejezte be fejtegetéseit a tudós.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Sok helyen köd, délnyugaton esetleg ködszítálás. A hőmérséklet egészen lényegtelen változása várható.

— **A kisantant-konferencia** — mint Bucurestiből jelentik — december 18-án kezdődik Belgrádban, miután Benes csehszlovák külügyminiszter előbb nem hagyhatja el Genfét fontos tárgyalásai miatt.

— **AZ ISKOLÁK KARÁCSONYI SZÜNETE.** A közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, a melynek értelmében az iskolai vakációk 22-én délelőtt kezdődnek és január 8-ig tartanak. Azon iskolákban azonban, amelyek internátussal egybekötve működnek, takarékoság szempontjából szombaton, 17-én délelőtt már kezdetét veszi a vakáció.

— **A bucuresti-i gyilkos ügyvéd vallatása.** Bucurestiből jelentik: A Militar-uccai gyilkosság ügyében ma a helyszínen folytatták a vizsgálatot. Nicolaescu ügyvéddel pontosan lejáratták a két fő gyilkosság minden momentumát. Nicolaescu cinikusan viselkedett a helyszíni vizsgálat alatt.

— **GYORSABB TEMPÓBAN KELLENE ÉPITENI A MOSÓCZY-TELEPI ÁTJÁRÓKAT.** Mint ismeretes, Aradvárosa néhány héttel ezelőtt megkezdte a Mosóczy-telepi átjáró elkészítését, amelynek költségvetését fixirozták. A Mosóczy-telep elhagyatott lakossága azt remélte, hogy a két gyalogjárót a legrövidebb idő alatt elkészítik, mert hiszen hónapokon keresztül kénytelenek voltak óriási kerülőt tenni, ha otthonukból a városba, vagy vissza akartak jutni. Sajnálatos állapotot állapítják meg, hogy a munka nagyon lassan halad, alig dolgozik ott néhány ember és az átjárónak csak egyik utvonalt kezdtek építeni, pedig az egész munkát költségvetése készen van és elég sok szegény munkanélküli áll rendelkezésre. Feltétlenül szükséges, hogy ez a régen nélkülözött átjáró a legrövidebb idő alatt elkészüljön, mert a téli sáros időkben rendkívül nehézségekkel és idővesztéssel jár a lakosoknak a nagy kerülő utat megtenni.

— Legkelemesebb, legideálisabb, legenyhébb használt a Solvo pirula. Egy doboz 20 lej. Földes-gyógy-szertár.

Felhívás!

Ha praktikus karácsonyi ajándékot akar, úgy **urólivat cikkeket** legolesobbán és a legnagyobb választékban „CHIC“ Hegedüs & Goldmann-égnél szerezhetsz be. 4225

— **Tűz Gurahoncon.** Gurahoncról jelentik tudósítónk: Ma reggel tűzriadalomra ébredt Gurahonc község lakossága. Weiszberger Adolf kereskedő háza kigyulladt és a tűz rohamosan terjedt át a falakra a tetőzetre. Hosszas és kitartó munka árán sikerült végre a tüzet a kementéből kipattant parázs okozta. A ház falai teljesen leégtek és a tető is tüzet fogott, míg végre sikerült elfojtani a lángokat. A kár körülbelül 20-30.000 lej, mely összeg biztosítás útján megtérül.

— **A feleséggyilkos rendőrfelügyelő bírái előtt.** Budapestről jelentik: A törvényszék Schadt-tanácsa ma kezdte meg Templom János volt rendőrfelügyelő bünyjét. Templom János elvált feleségére öt revolverlövést adott le, az asszony azonban nem halt meg, bár egész életére roncs marad. Templom előadta, hogy egész életében, szerelmében csalódott, ez dühösítette fel annyira, hogy fegyvert fogott egykori feleségére. Az asszony tragikus szavakkal súlyosan terhelő vallomást tett. Előadta, hogy amikor volt férje mellbelötte, még volt ereje, menekülni akart és könyörgött férjének, hogy irgalmazzon. Az ura azonban még a hátába löött, sőt háromszor újból rásütötte fegyverét. Csak nemrég jött ki a kórházból, de felépülni teljesen nem tud. A tárgyalást folytatják.

— **Diamant Izsó előadása a Kölcsey-Életiskolában.** Szereplő államférfi mondta: Fiatalság a haladás. Ennek a mondásnak az igazsága szerint, az ötvenegy éves Kölcsey-Egyesület fiatal, mert minden újabb életnyilvánulása, irodalomban és tudományban, a fejlődést biztosító érzések és gondolatok erősítése és népszerűsítése. Életiskolájának szerdáról csütörtökre maradt előadása az Iparos Kulturházban újra bizonyította, hogy fiatal akarása tökéletes összhangban van az aradi művelt társadalom haladniakarásával. Az a nagy közönség is, mely újra megtöltötte a termet, arról tett tanubizonyosságot, hogy van fogékonysága a fantázia szépségeit kifejező irodalom és művészet mellett, az olyan mélyre ható tudományos igazságok iránt is, amelyeket Diamant Izsó közgazdasági tétele előre bejelentett. A mai bonyolult élet igazságával eltelni-vágyó közönség teljes kielégüléssel kísérte a gyakorlati tapasztalatokon megerősödött kolozsvári társadalomtudós világos okfejtését a tervezgazdaságokról, melynek célja a jobb világ felépítése. Diamant az előadásztalnál is biztos lélekvezető, akinek éppen egyszerűségükben szép gondolatsorai ellenállhatatlanul viszik és foglalkoztatják a hallgatók lelkét. Az előadó tudományos alapon hosszasan foglalkozott a szovjet gazdasági berendezkedésével és termelésével. A közönség nagy figyelemmel hallgatta Diamantot és tapsal honorálta az élvezetes előadást.

Papírszázast ma is elfogad

a **CENTRAL- és SELECT** mozgó pénztára, ne tologjon hát a Banca Nationalánál, hanem váltsa meg jegyét **Alpár Gittához**, amíg le nem késik.

— **Elfogtak Aradon egy veszedelmes betörőt.** Ma ismét rendőrkézre került Uivári János jól ismert aradi betörő, aki már több ízben volt különböző büncselekmények miatt büntetve. Most az a vád merült fel ellene, hogy Gottesfeld Mendel aradi lakos lakásába betört és onnan értékes holmit ellopott. A rendőrség az ügyben bevezette a nyomozást.

— **Hirtelen halál egy aradi gyárban.** Lukács Lina 65 év körüli aradi asszony ma délelőtt a Grundmann-féle csavargyárban hirtelen meghalt. A rendőri bizottság dr. Stauber Andor hatósági orvossal délután ment ki és konstataálta, hogy Lukács Lina szívszélhűdés miatt hunyt el.

Kereskedők,

egy pillanatra!

Ha azt akarja, hogy karácsonyi vására jól sikerüljön, hirdessen az

Aradi Közlönyben

és meglátja, mindenki Önnél vásárolja ajándékát!

Megöltek és kifosztottak egy kereskedő-házaspárt Gyulafehérvár mellett

Százezer lejjel megmenthették volna az életüket.

Gyulafehérvárról jelentik: Borzaimas kettős rablógyilkosság tartja izgalomban az alsó-fehérvármegyei Petreni község lakosságát, ahol ismeretlen tettesek kegyetlen módon megöltek a falu kereskedőjét és feleségét. Néhány nappal ezelőtt Draia Nicolae kereskedő névtelen levelet kapott, amelyben az ismeretlen levélírók felszólították, hogy két órán belül 100.000 lejt vigyen el a község határába egy megjelölt helyre. A kereskedő éretlen tréfának vette a levelet és nem törődött vele.

Tegnap este felesége eltávozott hazulról és betegen fekvő nővérét látogatta meg. Mig az asszony távol volt, több férfi hatolt be lakásukba és fejszékkel agyonverték az otthon tartózkodó kereskedőt. Nemsokkal később Draiané is hazatért és amikor belépett a lakásba, az ott tartózkodó rablógyilkosok agyonlőtték. Ezután hozzáfogtak a lakás és az üzlet kifosztásához. Az eddigi megállapítások szerint 50.000 lej készpénzt és nagyértékű árut vittek magukkal. A csendőrség erélyes nyomozást vezetett be az elvetemült tettesek közrekerítésére, akik minden valószínűség szerint Petreni község lakói közül kerültek ki.

— **Halálozás.** E hó 14-ikén Budapesten rövid szenvedés után kiszünetelt dr. Kovács Jenő. Az ellunytban özvegy Kovács Vincéné és Kovács István fiát, illetve fivérét gyászolja. Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

— **Ünnepélyesen nyitották meg a „Caritas“ bazárt.** A Minorita-palota elsőemeleti helyiségében csütörtökön nyílt meg ünnepélyes keretek között a „Caritas“ bazár. Az aradi katolikus jótékony célú egyesületet „Caritas“ központja a karácsonyi bazár megnyitásával nyomort enyhít és egyben módot nyújt azoknak az intelligens nélkülközöknek, akik értéktárgyaikat nem tudják eladni, hogy a karácsonyi ünnepekre pénzhez jussanak. A karácsonyi bazár ötletét a leglelkesebb agilitással valószínűsítették meg a Szent Ferenc III. rendjének tagjai, akik Boros Gizella nővérral végigjárták Arad kereskedőt és gyönyörű ajándéktárgyakat szedtek össze. Dr. Lakatos Ottó néhány szóval nyitotta meg a bazárt. A vendégeknek párolg teát szolgáltak fel süteményekkel és a divatos slágerek hangjai mellett megindult a karácsonyi vásár, amely már az első napon is kielégítő eredményt ért el. Dr. Lakatos Ottó plébános, szentszéki tanácsos körlevelet bocsájtott ki, amelyben arra kéri hivatelt hogy segítsék elő a „Caritas“ nyomorenyhító akcióját. A jótékony egyesületk tagjaiból alakult bizottság megkezdte a minisztérium által engedélyezett gyűjtést és izeikkel keresik fel az adakozókat. Dr. Lakatos figyelmezteti hivatelt, hogy csak olyan gyűjtőívet irjanak alá, a melyeken ott van a „Caritas“ és a Plébánia hivatalos bélyegzője.

Még a gyerekek is...

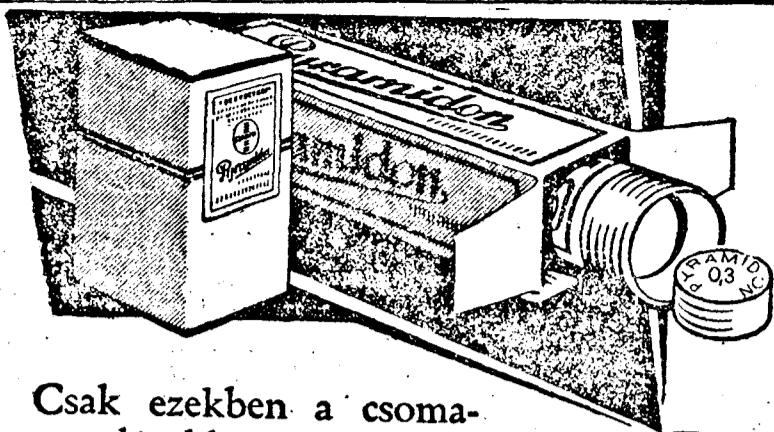
Tanító: Móricka, mondj egy főnevet.

Móricka: Alpár.

Tanító: Miért éppen tulajdonnevet?

Móricka: Mert ez is főnév, sőt a legfőbb név ma Aradon.

— **Értékes közgazdasági előadás.** Az aradi Magánalkalmazottak Egyesületében ma este dr. Gerő Sándor fiatal aradi ügyvéd tartott igen értékes előadást. Ez alkalommal zsufozásig megtelt a magánalkalmazottak Szabadság-téri helyisége érdeklődőkkel akik a legnagyobb figyelemmel hallgatták végig a mindvégig lebilincselő előadást. Gerő dr. visszatekintést nyújtott a munka elméletéről, határsairól, a munkaszerződések létrejöttéről és fejlődéséről különböző közgazdasági tudósok által írt tanulmányokra. Tájékoztatta a közönséget a különböző nyugati államok munkatörvényeiről és a kialakult jogszokásokról. Az előadás után a hallgatóság soraiból többek kérdésekkel fordultak az előadóhoz, aki precíz válaszokkal elégítette ki az érdeklődőket. Végül is a teheres előadót a jelenlévők nagy tapsviharral, melegen ünnepelték.

Csak ezekben a csomagolásokban a Bayer-keresztrel kaphatók valódi

Pyramidon

TABLETTÁK

Amikor Németország diktátora elpusztult egy svájci vasuti katasztrófában

Hellerich anyja ötmillió frank kártérítést kapott Svájcól

A Luzern közelében levő alagutban tegnapelőtt történt nagy vasuti katasztrófa alkalmából visszaemlékezünk arra a hasonlóan borzalmas szerencsétlenségre, amely nyolc évvel ezelőtt ugyancsak Svájcban történt. Az a megrázó katasztrófa is hónapokig foglalkoztatta az egész világ közvéleményét, mert ahhoz hasonló Svájcban még nem történt. A tizenegy év előtti tragédia jelentőségében és arányaiban felülmúlta a mostani izgalmas összeütközés hatását, mert akkor a világháborúban és az utána következő gazdasági harcban kiválóan ismert németországi pénzügyi államférfiu: dr. Hellerich is a halottak között maradt.

Dr. Hellerich pénzügyi államtitkára volt a háboru utolsó évében Németországnak, amely tudvalevőleg végkimerülésig harcolt létfenntartásáért. A minden oldalról körülzárt német birodalom megtizedelt lakosságának élelemmel való ellátása a legnagyobb gondot okozta az államvezetőknek, akik között képességekben a legelső helyen állt Hellerich, Németország akkori pénzügyi diktátora. A teljesen világosan látó Hellerichet a német forradalmi kormány a háboru után sem engedte eltávozni helyéről, mert tudta, hogy a békeszerződés aláírása utáni években, az újjászervezés hatalmas munkájában feltétlenül szüksége lesz rá Németországnak. A háborus pénzügyi kancellár irányította a győző államokkal folytatott pénzügyi tárgyalásokat a német háborus adósságok csökkentése és a törlesztési feltételek enyhítése végett. Olykor egy-két hónapig kellett külföldön tartózkodnia, hogy a gazdasági világkonferenciákon képviselje és védje hazája érdekeit. 1924

Nagyarányu kémszervezetet lepleztek le Konstancában

Konstancából jelentik: A konstanciai állambiztonsági hivatalnak nagyarányu kémszervezetet sikerült lelepleznie. A sziguranca megállapítása szerint, a kémszervezetnek Odesszában volt a központja és élén egy moszkvai kémiskolát végzett nő és egy moszkvai kurir állott. Az állambiztonsági hivatal eddig tizenhét letartóztatást eszközölt és további előállítások is várhatók. A kémszervezet működéséről, tekintettel arra, hogy a nyomozás még folyik, a hatóságok egyelőre nem közölnek részleteket.

Strohschneider sem keltett nagyobb érdeklődést, mint a

Néparuház

(volt József tgy-ut és Karolina-ucca sarok)

mert ajándékot kap minden vevő, ki itt szerzi be harisnyát, szövött- és kötöttáru szükségletét. Nagy játékvásár.

év őszén Zürichben volt tanácskozás, amelyen a nagyhatalmak képviselői jelentek meg. Hellerich a német államvasutak nagy különkocsijában a gazdasági szakértők és családtagjainak,

valamint a nagy aktacsomagokkal ellátott hivatalnokok kíséretében tette meg az utat Zürichbe. A konferencián jó eredményeket sikerült elérnie és örömmel indult vissza honfitársával. Az a nemzetközi gyorsvonat, amelyhez a német államvasut kocsiját hozzacsatolták, százkilométeres sebességgel futott és éjjel tájon érkezett a gyönyörű, modern nemzetközi gyorsvonat a határhoz közel fekvő Belizonára, a melyen menetrendszerűen megállás nélkül kellett végigmennie. A kis állomás a szokásos villanyfénycsővel fogadta a gyorsvonatot, amelynek a mozdonyvezetője elkövette azt a hibát, hogy nem csökkentette a százkilométeres sebességet és a szédületes iramban nem látta az állomáson a tilos jelzőt.

Az állomásfőnökség azért állította tilosra a jelzőkészüléket, mert néhány perccel azelőtt futott be az ellenkező irányból egy másik gyorsvonat, amely hibás váltoállítás következtében ugyanazon a sínpáron állt meg, amelyen a Hellerichet hozó nemzetközi gyorsvonat kellett átrobogni. A mozdonyvezető hibája miatt a százkilométeres gyorsasággal haladó vonat belefutott a szembelevő gyorsvonatba, aminek következtében több kocsi teljesen összezúzódott. A német államvasut vagonját gázzal világították a kocsira felszerelt készülékekkel. Az összeütközés következtében a gáztartály óriási robbanással explodált és a kocsiban tűz keletkezett, amely Hellerich-el együtt 15 utast elhamvasztott. A másik vonat utasai közül is heten meghaltak. A katasztrófaért Svájcot terhelte a felelősség és Hellerich özvegy édesanyja, akit a nagy államférfiu tartott el, kártérítési pert indított. Svájc nem engedte befejezni a pert, hanem ötmillió svájci frank kártérítést fizetett a német pénzügyi diktátor édesanyjának.

CENTRAL-MOZGO :

D. u. 5, 7 és 9 órakor.

SELECT-MOZGO :

D. u. fél 6, fél 8, fél 10-kor.

MEGSZÓLALT A SZIVEM.

Énekes, táncos, érzelmes, humoros filmkülönlegesség ALPÁR GITTA csodateljesítménye.

Itt közöljük a mozikeresztrejtvényünk díjnyertesecinek neveit is: Egy-egy egész páholyt nyertek: Marzso Iván, dr. Ujhelyi Józsefné, Reichel nővérek — Két-két páholyülést nyertek: Fedor Böske Lipova, Dumitru Manea, Jahl Marcsi, Boross Károly. — Két-két zsölyét nyertek: Heil Gizi, Sylvia Pop, Wenzel Gusztáv Aradul-Nou, Vig Aladár, Sziklay Gizi. — Két-két támlásszékét nyertek: Szigmeth Mária, dr. Szentgyörgyi Aladár, Ana Săbău, Rozsnyay nővérek, Barát Andor Muránel, Aurora Tomi, Benjámin Mihály, dr. Schillingerné Sannicolau-mic. — A díjak ma átvehetők a CENTRAL MOZGÓ pénztáránál.

A schöndorfi gyilkos asszonyt felmentette az aradi törvényszék

Klug Mária jogos önvédelemből ölte meg támadóját

Ma állott a bíróság elé Klug Mária, a gyilkossággal vádolt schöndorfi asszony, aki 1932. júliusában kapával agyonütötte Ered János schöndorfi lakost. Még a vádirat elkészítése idején a táblai ügyészség előre meg nem fontolt szándékkal elkövetett emberölés címén módosította az asszony elleni vádat, amelyet a mai főtárgyaláson Gutunolu ügyész erős felindulásban elkövetett emberölésre minősített át.

Az asszony kihallgatásakor elmondotta, hogy a meggyilkolt beteg fia náluk lakott, ők tartották el, azzal a megállapodással, hogy földje halála után rájuk száll. Fiával együtt lakott Klugék házában Ered János is, aki azonban ellensége volt a házaspárnak és utonutfélen hangoztatta, hogy meg fogja ölni az asszonyt. A gyilkosság napján a kertben salátát szedett, amikor ittas állapotban hazajött Ered.

— Most már tudom, ki lopkodja a salátánkat — kiáltott rá az asszonyra, majd karót vett elő és ütlegelni kezdte Klugnét. Az asszony a ház felé szaladt. Ered pedig rohant utána és folyton ütlegelte a karóval. Félelmében az asszony egy közelben fekvő kapát vett fel a földről és amikor Ered ismét ráemelte a karót, a kapával fejbeütötte.

Az asszony vallomását megerősítette Hor-

váth Péter tanu, majd dr. Perényi védő két új tanu jelentette be annak igazolására, hogy Ered megöléssel fenyegette a Klug-házaspárt. A két tanu Kaldenpacher Katalin és Müller András elmondották, hogy három nappal a tragikus eset előtt találkoztak Ereddel, aki kijelentette, hogy megöli Klugnét, mert nem ad neki italt.

A tanuk kihallgatása után Gutunolu ügyész elmondotta vádbeszédét, amelyben erős felindulásban okozott emberölés címén kért büntetést Klug Máriára. Perényi dr. védő jogos önvédelem címén kért felmentést és elmondotta, hogy a szerencsétlen asszony három hónapja van vizsgálati fogságban és héthónapos kisgyermekével együtt tengődik a börtönben. A csecsemőt ugyanis nem hagyhatta senkire és amikor vizsgálati fogságba helyezték, kénytelen volt az akkor még négyhónapos gyermekét magával vinni. Kérte a bíróságot, mondjon ki felmentő ítéletet a tanuvallomások alapján és rendelje el a szerencsétlen asszony nyombani szabadlábrahelyezését. A bíróság hosszas tanácskozás után hirdette ki ítéletét, amelyben felmentette a vád alól Klug Máriát, miután beigazoltnak találta a jogos önvédelem esetét. Egyben elrendelte az asszony szabadlábrahelyezését.

Vásárhelyi Janka: „Lobbanjon fel a könyörület tüze, nyiljanak meg az emberi szivek!”

„Soha ilyen inséges idők...” — A nőegyletek felelevenítik a multévi gyermekebédeltetési akciót

Csikorgó léptekkel, visszatartatlanul közeledik a kemény, kegyetlen tél, amely maga előtt tolja a nyomor sötét, fenyegető kísértetét, amely ott ül a külvárosi viskók felett, amelyekben a tavaszi árvíz által tönkretett, munkanélküli családok vonszolják szürke, inséges napjaikat. Az elmúlt évben ilyenkor már a ruhagyűjtés, élelmiszer-kiosztás szorgalmasan folyt a jótékonycélu egyesületek vezetése alatt. Az idén nem akar feltámadni a részvét s a könyörület valahol alszik az emberszivek mélyén.

Vásárhelyi Janka, a szenvedők pártfogója, aki immár hetedik éve fekszik ágyhoz kötve, a betegségtől kissé megviselten, de jóságos mosolyával fogad és első mondata így hangzik:

— *Istenem, milyen jó volt, hogy eddig késlekedett a tél...* Nem kellett a szegényeinknek még fázniok is! Soha nem volt még ennyire szükség a segítségre, soha sem volt ilyen sötét a nyomor árnyéka! Egyesületeink pedig nagyon szegények, Naponta keresik fel tömegesen szegényeink a Szociális Misszió irodáját, ahol azonban üres kezekkel állanak munkatársaink, mert ebben a szezonban még semmi sem kaptunk, bárhol próbálkoztunk is.

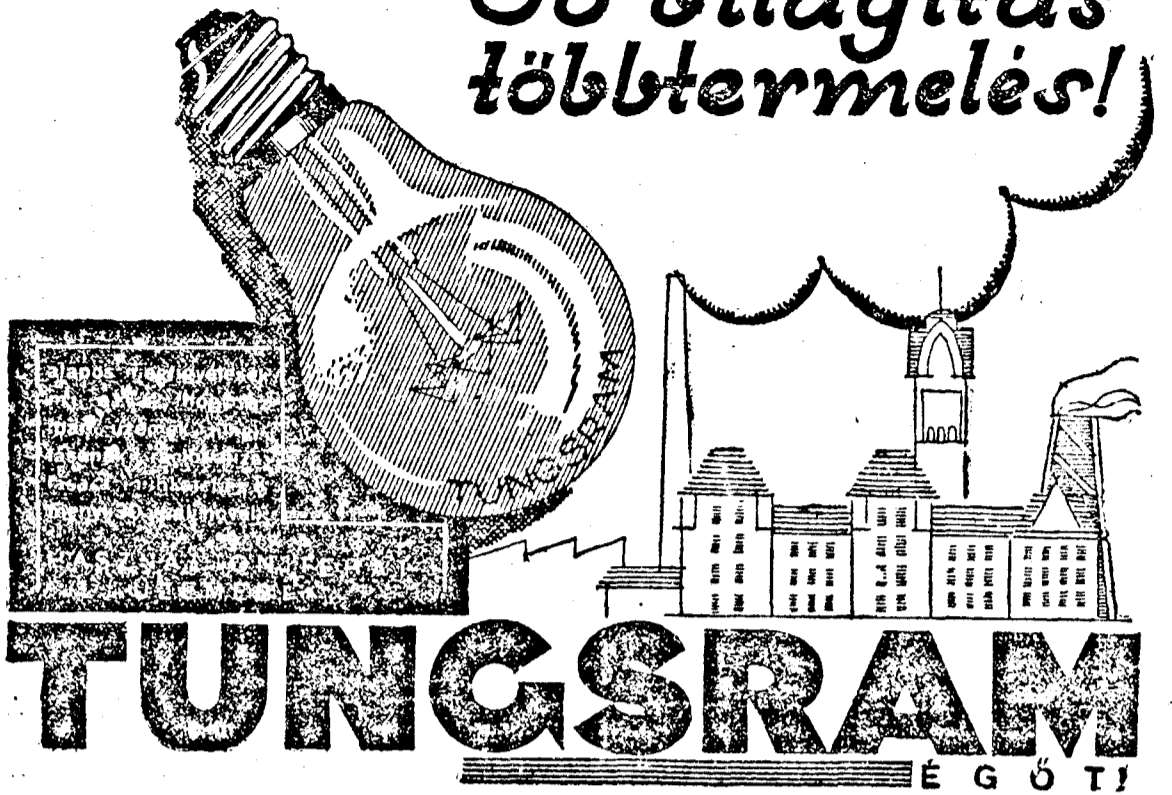
— *Ilyen veszedelmesen inséges idők nem közeledtek felénk, mint az idej tél...* Ezren és ezren néznek reménytelenül a Holnap tehetetlen arcába! Ártatlan gyermekek éheznek, fáznak, tehetetlen öregek fagyoskodnak fütetlen oduikban s a tétlenségre kárhozottat munkanélküliek száza küzdenek a nyomorral. Értük emelek szót, nekik kérek. *Régi ruhát, cipőt, burgonyát, lisztet, babot, tarhonyát, bárminemű élelmiszert.* Küldjék be adományait, bármilyen természetű legyen is az, a Növédelmi Hivatal helyiségébe, ahol minden délután 3—5-ig inspekción tartanak a Szociális Misszió munkatársai és átveszik a küldeményeket.

— Az elmúlt télen nagyon szépen sikerült a gyermekebédeltetési akció, amit az *Aradi Közlöny* kezdeményezett. Nagyon sok szülő áldását, a gyermekek hálálkodását vona maga után. *Most kétszeresen szükséges ennek az akciónak megindítása* — mondotta Vásárhelyi Janka. Ezért felkérem mindazokat, akik egy-egy iskolásgyermeknek ebédet adnának, jelentsek be nálam (Strada Gheorghe Popa, volt Ferdinánd-ucca 7. szám), vagy a Szociális Misszió hivatalában Str. Greceanu (Perényi-ucca) s jelöljék meg, hogy a hét melyik napján küldhetjük hozzájuk a kis vendégeket.

— *Volt aradi fatermelő ügye az aradi törvényszék előtt.* Az aradi törvényszék első szekciója ma ismét Scholc Alajon volt fatermelő ügyét tüzte ki tárgyalásra. Körülbelül egy hónappal ezelőtt tárgyalta a bíróság Scholc ügyét, akit jogerősen felmentett volt feleségének vádjai alól. Scholc első felesége azonban ugyanabban az ügyben két feljelentést tett volt férje ellen, először sikkasztásért, majd csalásért. Ma a második ügyet tárgyalják. A tárgyaláson ismertették a vádat, amely szerint Scholc a nőtartásért lefoglalt butorokat második feleségének eladta. Scholc Alajos elmondotta, hogy a legutóbbi tárgyaláson megállapítást nyert, hogy felesége követelését kifizette és így a foglalás érvénytelenné vált. A bíróság az ügyben új tanú kihallgatásokat rendelt el és január 12-ikére halasztotta a tárgyalás folytatását.

A gyermek is örömmel veszi a biztos hatású Koprool hashajtó csokoládét.

— *Az osztálysorsjáték húzásának eredménye.* Bucurestiből jelentik: Az osztálysorsjáték mai húzásának eredményei a következők: Kilencszázezer lejt nyert a 38.423 számú sorsjegy, ötvézezer lejt a 66.171, huszezer lejt a 48.534, 39.781, tizenötezer lejt az 52.437, 56.579, 21.125, 32.066, 69.168, 7173 és az 1478 számú sorsjegy.

— Az elvált asszony pereskedése a meghalt férj tartásdíjért. Kilenc év óta huzódó perben nyújtott be sürgető beadványt az aradi törvényszékhez dr. Váró Zoltán aradi ügyvéd. Még 1923-ban indult meg a törvényszék-nél egy válóper Pikó Mihály szentieányfalvai gazdálkodó és felesége között és a pernek később bünygyi fejleményei is támadtak. A válóper a férj vesztette el és a törvényszék havi 1500 lej tartásdíjat ítelt meg az asszony számára. A temesvári tábla, amely elé Pikó felebbezése folytán az ügy került, az aradi törvényszék ítéletét hagyta jóvá. A feleségtartás fejében foglalást vezettek be Pikó vagyonára és a foglalás után történt, hogy a gazdálkodó eladta földjét és házát szomszédjának Weiglein Jánosnak. 1929-ben meghalt Pikó Mihály és az asszony most már Weiglein ellen folytatta a pert, akit család címen feljelentett. A feljelentésben kijelenti az asszony, hogy az adásvételi szerződés csak színleges volt, mert Pikó nem kapott pénzt földjéért és az eladás csupán azért történt, hogy mentesítsék a vagyont a foglalás alól. A vizsgálóbíró vádhatározatot adott ki Weiglein ellen, amit a temesvári tábla is jóváhagyott. Az asszony tartásdíj-követelése az évek során több mint százezer lejre emelkedett, a perköltségek és kamatok is körülbelül 40 ezer lejre rúgnak, azonban a bünygy befejeztéig az asszony nem tud hozzájutni pénzéhez. Pikóné ügyvédje, dr. Váró Zoltán, ezért ma sürgető beadványt nyújtott be, amelyben kérte a bíróságot hozzon mielőbb ítéletet az ügyben és juttassa hozzá a szerencsétlen asszonyt a kilenc esztendő óta várt tartásdíjhoz. Az ügyben a napokban dönt a törvényszék.

Uránia-mozgó műsora:

MA: pénteken d. u. 5, negyed 8 és negyed 10 órakor
Lehár Ferenc világhírű operettje

MOSOLY ORSZAGA

Richard Tauber rel.

Ma délután 3 órakor itjusági előadás állagos 6
(plus 2) lejes helyárrakkal

Ö V A G Y É N, Harry Piel.

— *Rendőrségi hírek.* A rendőrségre ma délelőtt előállították Mihelyi Demeter 22 éves ismert betörőt, valamint Crisan Illést, akik Balogh Sándor állatorvostól autó-alkatrészeket és pokrócokat loptak el. Örizetbe vették őket. — Weisz Árpád Kossuth-ucca 12. szám alatt lakó kereskedő feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik tegnap éjjel betörték padlására és onnan több értékes holmit elvittek. Az ügyekben a rendőrség bevezette a nyomozást.

— *A rendőrség felhívása.* Megyeri János állatorvoskereskedőt a rendőrség felhívja, hogy saját érdekében jelentkezzen az aradi rendőrségen. Faur komiszárnál.

— *Különös támadás az aradi állomás mellett.* Különös feljelentést tett ma délelőtt a rendőrségen Pantea György aradi lakos. Előadta, hogy a napokban az állomás melletti egyik vendéglőben mulatott. Amikor reggel felé elhagyta a helyiségét, az uccán szembe találta magát egy bérkocsival, amely a 81-es számot viselte. A kocsi, amikor meglátta Panteát, leugrott kocsijárói és zsebéből csomagot vett ki és annak tartalmát Pantea szemébe szórta. A csomagban, mint azt később megállapították, paprika volt és így percekig nem látott tőle. Elvánszorgott a közeli Bernát-patikába, ahol kezelés alá vették, mire annyira jobban lett, hogy keresni kezdte támadóját, de már nem látta sehol. Valószínűnek tartja, hogy támadója egyik régi haragosa volt. A rendőrség a nem mindennapi ügyben bevezette a nyomozást.

Napló fáradtságát, gondját elfelejti, ha fürdőjébe Velosa pezsgő fenyőtablettát tesz.

— *Még nincs döntés a Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoportjainak önálló működéséről.* Közöltük, hogy a fenti egyesület temetkezési csoportjai mozgalmat indítottak jogi személyiséggé való elismertetésük érdekében. Jól informált helyről most azt közlik velünk, hogy ez az akció még nem fejeződött be és a három-ezeröttszáz tag között most is folyamatban van az aláírások gyűjtése a bírósághoz benyújtandó kérvényre. Ma délután az egyesületnek választmányi ülése volt és ezzel kapcsolatban tévesen került forgalomba az a hír, mint ha Angel István dr. elnök a jogi személyiséggé való elismertetés akciójáról akart volna beszámolni. Az egyesület vezetősége annak idején hivatalos értesítéssel fogja a tagok figyelmét az ügyre felhívni.

— *A has teltsége, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbelhurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértőlulások ellensúlyozhatók.* — Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a *Ferenc József* vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. A *Ferenc József* keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— *Van egy szer a menstruációs fájdalmak azonnali megszüntetésére.* Ez az Algocratine. Már 10 perc múlva mutatkozik a hires praeparatum hatása. Teljesen ártalmatlan bármely korban lévő leányok és asszonyok számára.

— *Dr. Lakatos szanatóriuma.* Baden bei Wien, a téli idényben, dacára a teljes fizemnek, mérsékelt áron ad teljes ellátást. betegeknek és üdülőknak. Az összes gyógyténvezők, — külön szívosztály dr. Singer Richard egvetemi m. tanár vezetése alatt. — eisorangu diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

SPORT KÖZLÖNY

Vasárnap az elmaradt AMTE—TAC-Dvorzsák veszi át Braun szerepkörét. Ő játsszik a csapat tengelyében — Összeállították a csapatot

Nagy várakozás előzte meg a vasárnapra lekötött mérkőzést, amelyet Arad nagynevű csapatának, az AMTE-nak a Temesvári AC-al kellett volna játszani, ám a múlt hét végi kellemetlen időjárás lehetetlenné tette a mérkőzés lebonyolítását. Akkor jelentettük, hogy a két klub megegyezett egymással, hogy a meccset a legközelebbi vasárnap, vagyis 18-án játsszák le, így tehát most vasárnap kerül sor erre a mérkőzésre.

Az AMTE a csütörtök esti vezetőségi ülésen foglalkozott a mérkőzéssel és Gudbrød Pál, a munkásklub igazgatója kijelentette, hogy a

legerősebb tizenegyet küldi a pályára, Braun a NAC-al tart és ez hátrányt jelent. A centerhalfot Dvorzsák fogja helyettesíteni és ha azt a formát játsza ki, amit a Gloria ellen, akkor szereplése ellen nem lesz panasz. Ennek a figyelembevételével így fog felállni a csapat:

Szabó—Faragó, Csajka—Lingurar,
Dvorzsák, Steiner—Tolán, Magold,
Walter, Tóth, Nagy.

Az összeállítás változást szenvedhet, mert Gömöri kiheverte a sérülését, de lehet, hogy Szinder is szóhoz jut. Valószínű azonban, hogy a meccs alatt is csere lesz.

Karácsonyi kirándulás Aradról a brassói Poianára

A skinek, ennek az északi országokban mindjobban terjedő sportnak Aradon élő számos híve valószínűleg nagy örömmel veszi tudomásul, hogy a dr. Moga prefektus és dr. Székely ügyvezető elnök vezetése alatt álló „Hellas” sportklub téli sport osztálya Karácsonyra egy nagyobb szabású, többnapos kirándulást tervez a brassói Poiana (Schulerau) hóborította vidékére. Itt nálunk még éppen csak bemutatkozott a hó, a Poiana azonban — a jelentések szerint — máris 60 centiméteres hó borítja és az ottani skielők már javában treníroznak.

Az Erdélyi Kárpát Egyesület a hegyen víi gondozott ski- és ugrópályákat tart fenn, amelyek vetekednek Svájc és a Tatra látogatott pályáival, az egész különbség legfőképpen abban áll, hogy egy brassói ski-kirándulásért nem kell vagyontkat fizetni, miután a vasut oda-vissza, fürdőjeggyel 700 lej, míg a teljes ellátás lakással együtt 185 lejbe kerül naponként, szobát pedig már 50—100 lejért szerez a Kárpát Egyesület.

Az érdeklődőknek Schlosser Ferenc mérnök — Telef. 442. — a „Hellas” téli sport osztályának vezetője szívesen nyújt felvilágosítást és reméli, hogy Aradról számosan fognak a 23. vagy 24-i indulással tervezett kiránduláson — melyre a „Hellas” nemtagokat is szívesen lát — résztvenni. Temesvár skielői Karácsonyra szintén nagy számban készülnek Brassóba, úgy, hogy a Poiana havas csúcsa élénk társasági élet színhelye lesz.

O Az aradi Bíró Testület folyó hó 16-án, pénteken este 7 órakor a Gloria-pályán levő termében ülést tart. Az elnökség ezúton kéri a B. T. tagjait, hogy minél nagyobb számban, pontosan jelenjenek meg.

Ismét zsufolt házak előtt fog játszani Aradon a kolozsvári Román Opera

Hétfőn: Pillangó kisasszony, kedden: Othello, szerdán: Troubadour van a műsor. Eddig nem tapasztalt érdeklődés előzi meg a fővárosi nívóju operaelőadásokat. Jegyek 100—15 lejes árban már elővételben kaphatók.

Már csak néhány nap választ el a nagy kultúreseménytől: hétfőn kezd meg háromnapos vendéjátékát a kolozsvári Román Opera, amit mindenki rajongással vár. Hogy a kolozsvári Román Opera milyen kiváló erőkből áll és milyen művészi magaslatokon álló előadásokat produkál, azt felesleges ismerteinünk, mert azzal minden aradi zenekedvelő tisztában van. Mindennél jobban bizonyít az a tény, hogy a kolozsvári Opera ahányszor Aradon vendégszerepelt, mindig zsufolt házgyönyörködte végig a magas színvonalu, művészileg és technikailag egyaránt tökéletes előadásokat. De az elővételi pénztár napi jelentése is azt bizonyítja, hogy ez a hallatlanul nagy érdeklődés ezúttal is megmaradt a nagyközönség körében és a kolozsvári Opera háromnapos vendéjátékát ugyancsak táblás ház fogja végig élvezni. Az Opera igazgatósága nívós műsorról gondoskodott:

O Elmarad a Gloria jugoszláv turája. A Gloria-CFR december 17—18-ra jugoszláv-turát tervezett Szabadkára, amely azonban a szabadkaiak lemondása folytán meghiusult.

O LEMONDOTT LUCHIDE OKTÁV, A ROMÁN FUTBALLSZÖVETSÉG FŐTITKÁRA. Bucurestiből jelentik: Tegnap este Luchide Oktáv, az FRFA főtitkára a központi tanácsnál váratlanul benyújtotta lemondását. A Központ intéző-bizottsága Luchide lemondását tudomásul vette és helyére Dumitrescu bucuresti-i alkerületi sportszövetségi elnököt bízta meg a főtitkári teendők ideiglenes elvégzésével. Dumitrescu a mai napon már el is foglalta hivatalát. Luchide távozásával beláthatatlan károsodás érte a román futballt, amelynek Luchide izig-végig híve volt.

O Beosztották az aradi futballpályákat. Az aradi alkerületi sportszövetség keddi ülésén foglalkozott az aradi pályák ügyével és azokat három csoportba osztotta be. Elsőosztályuk lettek: a Gloria és az AAC telepei, a másodosztályba: az AMTE és Tricolor pályáit sorozták, míg a többi pálya harmadosztályu minősítést nyert.

Színház — Irodalom — Művészet

* Ma este: János vitéz, zónaaras előadás. A helyárak: 9, 12, 15, 20, 25 és 35 lejesek. Elsőrendű szereposztásban, nagyszerű előadásban kerül színre a pompás operett. A főszerepeket: Ila Méry, Dancs Ica, Papp Ella, Gömör Enma, Balázs, Olasz, stb. játsszák. A. bérlet.

* Vasárnap délután 6 órakor: Fizessen nagysád! (operettszáger, rendkívül olcsó helyárakkal, premier szereposztásban).

Üzletem átszervezése miatt

az összes díszműárukat
vitrin tárgyak, kristályok,
Moser, Alpaca és ezüst
árak beszerzési áron
alul kiárusítom.

HAJEK ANTAL utóda.

Az aradi törvényszék érdekes ítélete a Banca Marmorosch lakbérperében

A bank téves keresete.

Az új lakbérleti törvény életbeléptetése után a Banca Marmorosch keresetet nyújtott be a bírósághoz, amelytől azt kérte: állapítson meg a Kaufmann és Máté-cég tulajdonát képező Központi Szálloda épületében levő helyisége után alacsonyabb bért. A téves kereset szerint a bank évi 40 ezer lej házbért fizetett, amelyet a törvény értelmében harminc százalékkal szállíthat le a bíróság. Az elsőfoku bíróság helyt is adott a keresetnek és a Banca Marmorosch házbérét évi 28 ezer lejben állapította meg. A háztulajdonos felebbezésére ma került az ügy a törvényszék második szekciója elé. Az alperesek képviselőjében dr. Rácz Sándor beigazolta, hogy a bank nem 40 ezer, hanem 400 ezer lej bért fizetett és így a házbér semmiesetre sem lehet 28 ezer lej évenként. A tanúkihallgatások után a törvényszék ma hozta meg ítéletét, a melyben megváltoztatta az elsőfoku bíróság ítéletét és a Banca Marmorosch házbérét 280 ezer lejben állapította meg.

* Heti műsor. Péntek este fél 9-kor: János vitéz (operett, 9, 12, 15, 20, 25 és 35 lejes helyárakkal, C. bérlet. Szombat délután fél 4 órakor: Iglói diákok (ifjúsági és népies előadás, rendkívül alacsony helyárakkal). Este 9 órakor: Ludwig Satz, a világhírű amerikai zsidó színész és 36 tagu társulatának első vendéjátéka: „Mindent a gyermekért” (Altaiános bérletszünet). Vasárnap délután 3 órakor: Ludwig Satz, a világhírű amerikai zsidó színész és 36 tagu társulatának második vendéjátéka: „Der Lediggeher. Délután 6 órakor: Fizessen nagysád! (operett, olcsó helyárakkal). Este 9 órakor: Ludwig Satz, a világhírű amerikai zsidó színész és 36 tagu társulatának utolsó vendéjátéka: A rabló (Der Gazien). Bérletszünet.

Kepvasar KERPEL-nei!

* Szombat délután fél 4 órakor: Iglói diákok, ifjúsági és népies előadásban. A magyar operettek egyik legdiadalmasabb sikere fűződik Farkas Imre „Iglói diákok” című munkájához, amit az ifjúság számára ad elő feltűnő olcsó helyárakkal, szombat délután fél 4 órakor a szintársulat.

* Ludwig Satz, a világhírű zsidó színész és társulata Aradon. Szombat este kezdi meg a világhírű jiddis színész és 36 tagu társulata kétnapos aradi vendéjátékát, amelynek keretében a nagyszerű együttes három előadást abszolvál. Hogy ki Ludwig Satz és milyen ragyogó erőkből áll népies társulata, az már átment a köztudatba. Első este, vagyis szombaton a „Mindent a gyermekért” című megkapó darabot mutatják be. Ebben Satz a gyermekszerepet zsidó színeit vetíti elénk. Vasárnap délután 3 órakor is a zsidó társulat játszik és a „Der Lediggeher” című vigjátékot mutatja be, este pedig a „Der Gazien” című darabban bucsuzik az ensemblé. Ebben magaslík ki igazán Satz művészete. Minden előadás bérletszünetben megy.

Hétfőn: Puccini: Pillangókisasszony.

Kedden: Verdi: Othello.

Szerdán: Verdi: Troubadour

operája van műsoron, a legjobb szereposztással. Aca de Barbu, Tyron Silvia, Mimi Nestorescu, Ana Ducu, C. Badescu, Marius Nicolescu, Socoluschi, Jarotzky, Gavrilescu, Georgescu, Siomin alakítják a főszerepeket és ehhez nem kell kommentár. Az előadásokon Sigismund Anders Ackermann, az Opera ujonnan szerződött karnagya dirigál. A tökéletes előadást biztosítja a

46 tagu zenekar,

50 tagu kórus,

teljes balettkar.

saját díszlet- és kellékraktár is.

Jegyek elővételben 100—15 lejes árban kaphatók a téli színház pénztáránál délelőtt 10—1, délután 4—6 óra között.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A százaléjos papírpénzt senki sem köteles ezután elfogadni

Meghosszabbították a becserélési határidőt

Csütörtökön már a kora reggeli órákban sorfalat álltak azok, akik megmaradt papír százaléjosukat ezüst pénzre akarták becserélni a Nemzeti Bank aradi fiókjánál. Az ezelőtt csendes kis pénzpalota már napok óta visszhangzik a pénzbecserélő egyszerű emberek sokaságától, akik kettős sorokban vonultak fel az intézet nagy pénztárszobájába, ahol a leggyorsabban, teljesen simán bonyolódott le a pénzbecserélés nagy munkája. Mivel a kiadott utasítás szerint az aradi fiókinézet csak ma déli 12 óráig fogadhatott volna el százaléjos papírpénzt, azért a legutolsó napot igyekeztek kihasználni a külvárosok legegyszerűbb lakói is, akik a szalmazsákból előkotorták összegyűrt bankjegyeiket.

Ma délelőtt váratlanul az az értesítés érkezett a Banca Nationala aradi fiókjához Bucurestiből, hogy a papír-százlejesek legutolsó határidejét december 31-ig meghosszabbították, mert a főfeltezet megállapításai szerint még tekintélyes összegű papír-százlejesek lehetnek a lakosság körében és az állam nem akarja megkárosítani ezeket a bankjegy-tulajdonosokat. Ma déli 12 óráig körülbelül négymillió lej értékű 40 ezer darab százaléjos papírpénzt mutatott be a Nemzeti Bank aradi fiókjánál.

Egyébként a Nemzeti Bank arra figyelmezteti a közönséget, hogy *mától kezdve senki se köteles fizetést eszközül elfogadni a papír-százlejeseket, de azokat a jegybank e hó 31-ig akadálytalanul beváltja.*

Miniszteri nyilatkozat a válságba jutott bankok szanálásáról

Két törvény készül

Arad, december 15. Az Aradi Közlöny már tegnapelőtt közölte, hogy az állami kényszerrendszabályok, különösen a konverziós törvények miatt válságba jutott hitelintézetek szanálása érdekében, a kormány javaslatot készít, amelyet a legközelebbi idő alatt a parlament elé terjeszt. A kényszervégrehajtások és az árverések felfüggesztéséről szóló törvény jogerőre emelkedése után megkezdí a minisztertanács a válságba jutott romániai bankok felsegítését, mert a lakosság takarékos rétegét is meg akarja óvni a károktól. Ez ügyben Vlad Aurel dr., a hunyadmegeyi kereskedelmi és iparkamara elnöke, országgyűlési képviselő, már hetekkel ezelőtt úgy nyilatkozott, hogy állami támogatással feltétlen megalkotandó a romániai banktörvény. Dr. Vlad akciójának hívei felkeresték Popovici Mihály igazságügyminisztert akit arra kértek, hogy a bankszanálási törvényt sürgősen készíttesse el. Az igazságügyminiszter azt vála-

szolta, hogy parancsoló szükség követeli a román állam beavatkozását a magánosok hitelviszonyaiba. Az összes gazdasági erők bevonásával olyan tervet kell megalapoznunk, amely megoldja a mi belső gazdasági válságunkat. A szanálási művelet más szakminiszter hatáskörébe tartozik, de én előkészítem azokat a törvényes intézkedéseket, amelyek biztosítják a szanálás lefolyását. Mondhatom — válaszolta Popovici, — nem könnyű feladat a romániai vagyonok megmentése, de ezt az új törvényekkel remélhetőleg elérhetjük. A most készülő törvények a moratórium következtében beállott gazdasági válságon akarnak segíteni, e célból megalkotjuk egy a bank-, mint a kereskedelmi törvényt.

A bucuresti-i bankárszövetségek permanens tanácskozásokat folytatnak, hogy a pénzügyminiszter és igazságügyminiszter szanálási terveit minél előbb teső alá hozzák.

Életismeretre tanítják az aradkörnyéki parasztságot

Az aradi Mezőgazdasági Kamara tanfolyamai. — Aradi hivatalvezetők az előadással mellett

A feladata magaslatán álló aradi Mezőgazdasági Kamara a rendelkezésére álló 30—40 ezer lej felhasználásával igen széles keretek között ma ismét hozzáfogott a kisbirtokosok általános ismereteinek gyarapítására szolgáló előadássorozatai megtartásához. A Kamara vezetősege nemcsak az elvetendő magok és gyümölcsök kezelésére, hanem a mai viszonyoknak megfelelő szakismeretekre is, sőt emberi és állati betegségek, járványok leküzdésének módozataira is kioktatja a falusiakat, hogy teljesen felkészülhessenek az élet küzdelmeire. A mezőgazdasági munka szünetelésének idejét célszerűen használtatja ki a Mezőgazdasági Kamara az ő érdekelttségével, amelynek számára februárig az alábbi téli kurzusokat rendezi:

Az aradi tanítóképzésében dr. Seymann Ottó igazgató pénteken tart előadást, Po-

pescu Miklós igazgató hétfőn, ezenkívül Popescu igazgató minden szerdán a volt Kazinczy-uccai jegyzőiskolában ad elő román nyelven. Ezek állandó esti gazdatovábbképző tanfolyamok, amelyek 3—4 hétig tartanak. Uj-aradon szintén emyig ideig lesznek esti tanfolyamok 8 és 10 óra között. A Maroson tul lévő hat községben a jövő héten német nyelvű előadást tart Héger Mihály a baromfi tenyész-téséről és értékesítéséről. Kisszentmiklóson az egyhetes gazdatovábbképző tanfolyam keretében öt napig román nyelvű előadások lesznek. Az egész tanfolyam előadói Popescu és dr. Seymanon kívül dr. Memete Demeter orvos, az aradi Poliklinika igazgató-főorvosa, Jesan Vladimir a dohánybeváltóhivatal főnöke, Juncu Vasile a ménési szőlészeti és borászati iskola igazgatója, Garneatq Miklós a pécskai gazdasági iskola igazgatója, Munteanu igazgató-tanító általános történelmi ismeretterjesztő előadást tart, továbbá Popovits Dávid dr. aradvárosi főállatorvos és Staniloiu Károly a csálai szőlőtelep igazgatója. A fentiek a szakmájukba tartozó ismeretekről tartanak előadást. A tanfolyam felöleli az emberi, állati és növényi betegségek elleni védekezést, a gyümölcsstermelést, az állattenyésztést és mindazt a témát, amely alkalmas az általános műveltség terjesztésére. Az előadás-sorozat egységes terv szerint és megfelelő irányítás mellett fog lefolyni.

MINDIG FÁJ A FEJEM!

Rettenetes fejfájástól szenvedtem mindig. Sohasem tudtam az okát, s nem találtam orvosságát.

Végül azt tanácsolta nékem valaki, hogy vegyek egy ALGOCRATINE ostyát és azóta igazán boldognak mondhatom magam. Gyógyírt találtam. Hála az „ALGOCRATINE”-nak, úgy múltak el borzalmas zsábáim, idegzetem zavarai és állandó, szenvedhetetlen fejfájásaim eredőket, mintha csoda történt volna velem.

Ma, ha nagyrítván kínoz a migrén, ugyanahoz az orvossághoz: az ALGOCRATINE-hoz fordulok és hatása mindig fejedelmi.

Ezekután Önöknek is tanácsom: bármikor és akárhányszor fájna a fejük, vegyenek egy „ALGOCRATINE” ostyát! Föltétlenül hálásak lesznek nekem tanácsomert! Bármely gyógyszerárban vagy drogériában kapható és dobozonként 1, 3 és 8 ostyát tartalmaz.

„ALGOCRATINE”

Aradi banktisztviselő működése a határvizsgálatoknál. Jelentettük hogy Lázár Li-viut, a Banca Nationala aradi fiókjának tisztviselőjét delegálták az aradkörnyékén lévő vámhivatalokhoz, az ellenőrzési teendők elvégzésére. A munkálathoz szükséges központi utasítás tegnap érkezett meg Aradra és Lázár ma megkezdte működését a határvámhivataloknál, amelyeknél a valuta és deviza kives bevitelét kontrolálja.

MEGHOSSZABBITOTTÁK A BEHIZATALLAL FOGLALKOZÓ CÉGEK JELENTKEZÉSI HATÁRIDEJÉT. A kontingentáló rendelet alapján a Kereskedelmi és Iparkamaránál jelentkező aradi cégek száma a mai napon elérte a nyolcvanat. A jelentkezők nagy számára való tekintettel, a kamara még pénteken is elfogadja a bejelentéseket.

A Waggons-Lits büfféköcsijai. Budapestről jelentik: A fenti társaság a gazdasági viszonyok miatt szintén erősen szenved és ezért husz kocsit kivont a forgalomból. A Waggons-Lits társaság ujabban az étkezőköcsik helyett bárókat rendez be, amelyek a régi étkezőköcsik helyét foglalják el és áraik jóval olcsóbbak lesznek, mint a nagy étkezőköcsik. A büffék egyelőre az Arad—Lőkősháza—budapesti és a Budapest—nyiregyházi vonalon közlekednek. A társaság Magyarországon összesen hatvan kocsit járat, ezek közül 34 háló-és 26 étkező. A hatvan vaggon közül jelenleg negyven van forgalomban.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

„OLLA”
GUM..?
mely megóvjá Önt nemi betegségektől.

Ne kísérletezen egészségedvel, kérjen Ön is kimondottan „OLLA” óvszort,

